MUISTIO MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNALLE

Asia: HE 17/2017 vp - Hallituksen esitys laeiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain, biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain sekä Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Otsikossa mainittujen lakien muuttamisella toimeenpantaisiin kansallisesti uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin muuttamista koskeva direktiivi 2015/1513, ns. ILUC-direktiivi. Direktiivi tähtää ensisijaisesti biopolttoaineiden käytöstä aiheutuvien epäsuorien maankäytön muutosten (indirect land use change, ILUC) rajoittamiseen sekä tietyistä raaka-aineista valmistettujen liikenteen biopolttoaineiden ja muiden bionesteiden edistämiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön näkemyksen mukaan lakiesitys on hyvin valmisteltu, eikä sen sisällössä ole huomautettavaa. Maa- ja metsätalousministeriö oli mukana direktiivin kansallisen toimeenpanon suunnittelua tukeneessa työ- ja elinkeinoministeriön työryhmässä, johon kuului laaja joukko alan asiantuntijoita. Vaikka hallituksen esityksessä on hyvin otettu huomioon maa- ja metsätalousministeriön valmistelun aikana esittämät näkemykset, haluamme maa- ja metsätalouden näkökulmasta nostaa direktiivin kansallisessa toimeenpanossa erityisesti esiin seuraavia asioita:

- ILUC-direktiivin kansallisessa tulkinnassa tulisi hyväksyttyjen raaka-aineiden osalta noudattaa mahdollisimman suurta joustavuutta ja käyttää hyödyksi direktiivin ja kansallisen lainsäädännön sallimat liikkumavarat.
- Liitteessä IX lueteltujen tuplalaskettavien raaka-aineiden hyväksynnässä tulisi noudattaa mahdollisuuksien mukaan samoja linjauksia, joita on käytetty olemassa olevien laitosten nykyisissä luvissa. Näin toimimalla voidaan turvata tuotantoon tehtyjen investointien ja muiden panostusten jatkuvuus.
- Samaan aikaan tämän direktiivin toimeenpanon kanssa valmistellaan uusiutuvan energian direktiiviä (RED II), joka korvaa tämän direktiivin vuoden 2021 alusta lähtien. Tulevan direktiivin ja sen kansallisen toimeenpanon suunnittelussa tulisi pyrkiä mahdollisimman pieniin muutoksiin olemassa oleviin määritelmiin, tulkintoihin ja käytäntöihin.
- Maa- ja metsätalousministeriön kannan mukaan sekä nyt toimeenpantavassa ILUC-direktiivissä että valmistelussa olevassa RED II- direktiivissä käytetty komission tapa laatia yksityiskohtaisia luetteloita hyväksyttävistä biopolttoaineiden raaka-aineista on ratkaisuna huono. Yksityiskohtainen luettelo ei koskaan ole kattava eikä voi ottaa huomioon kaikkia nykyisin ja tulevaisuudessa käytössä olevia raaka-aineita. Suomen tulisi jatkossakin pyrkiä vaikuttamaan siihen, ettei tämän tyyppisiä listoja käytettäisi, vaan jäsenmaille annettaisiin vapaampi mahdollisuus valita käytetyt raaka-aineet.